

**“Ўзбектелеком” акциядорлик компанияси
дивиденд сиёсати тўғрисидаги
НИЗОМ**

1. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Мазкур “Ўзбектелеком” АК Дивиденд сиёсати тўғрисидаги Низом (кейинги ўринларда - Низом) Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунларига, “Ўзбектелеком” АК (кейинги ўринларда - Компания) Уставига, Акциядорлик жамиятлари фаолияти самарадорлигини ошириш ва корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш бўйича Комиссия йиғилишининг 2015 йил 31 декабрдаги 9-сонли баённомаси билан тасдиқланган Корпоратив бошқарув кодексига ва Компаниянинг бошқа ички ҳужжатларига мувофиқ ишлаб чиқилган. Мазкур Низомда “Ўзбектелеком” АК дивиденд сиёсатини акс эттирувчи ва ёритиб берувчи умумий масалалар келтирилган.

2. Компаниянинг дивиденд сиёсати акциядорлар фаровонлигини оширишга ва Компания капитализацияси ўсишини таъминлашга қаратилган. Мазкур Низомнинг асосий мақсади акциядорларни ва манфаатдор шахсларни Компаниянинг дивиденд сиёсатига тегишли маълумотлардан хабардор қилишга қаратилган. Низом Компания Кузатув кенгашининг акциялар бўйича дивиденд миқдори ва уларни тўлаш тартиби бўйича тавсиялар ишлаб чиқишга ёндашувини белгилайди. Компания акциядорларига дивиденд тўлови билан боғлиқ бирор-бир масала Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини химоя қилиш тўғрисида”ги қонуни меъёрлари, Ўзбекистон Республикасининг бошқа меъерий (норматив) ҳуқуқий ҳужжатлари, Компания Устави ва мазкур Низом билан ҳал қилинмаган ҳолатда, ушбу масала акциядорлар ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш заруратига асосланган ҳолда ҳал қилиниши керак.

3. Компания дивиденд тўловига соф фойдасининг энг камида 30% ажратилишини мақсад қилган. Компания капиталининг ўсиши акциядорларнинг Компания акцияларидан даромадлар олиш бўйича қонуний мулкӣ манфаатларини қондиришнинг асосий усули сифатида баҳолайди. Компаниянинг дивиденд сиёсати акцияларнинг бозор қийматини ошириш мақсадида Компания томонидан олинган фойданинг истеъмол қилинадиган ва капиталга айлантириладиган қисмлари ўртасидаги нисбатларни оптималлашдан иборат.

4. Компаниянинг дивиденд сиёсати қуйидаги асосий тамойилларга асосланади:

- шаффофлик тамойили - дивиденд сиёсатини амалга оширишда иштирок этаётган томонларнинг вазифалари ва жавобгарликлари, шу жумладан дивиденд тўлови ва миқдори тўғрисида қарорлар қабул қилиш тартиби ва шартлари тўғрисидаги ахборот белгиланиши ва ошкор қилинишини назарда тутати;

- ўз вақтида тамойили - дивиденд тўловларини амалга оширишда вақтинчалик чегаралар белгиланишини назарда тутати;

- асосланганлик тамойили - дивиденд тўлови ва миқдори тўғрисида қарор Компания томонидан ижобий молиявий натижаларга эришилган тақдирдагина, Компаниянинг ҳақиқий молиявий аҳволига асосланиб ривожланиш режалари ва унинг инвестиция дастурлари ҳисобга олинган ҳолда қабул қилиниши мумкинлигини назарда тутати;

- адолатлилик тамойили - акциядорлар дивиденд тўлови, миқдори ва тартиби тўғрисида қабул қилинадиган қарорлар юзасидан ахборот олишда тенг ҳуқуқлар таъминланишини назарда тутати;

- изчиллик тамойили - дивиденд сиёсати тадбирлари ва тамойилларининг қатъий ижро қилинишини назарда тутати;

- ривожланиш тамойили - Компаниянинг стратегик мақсадлари ўзгариши туфайли дивиденд сиёсати қоидаларини қайта кўриб чиқиш ва корпоратив бошқарув тадбирларини яхшилаш доирасида дивиденд сиёсати доимий такомиллаштирилишини назарда тутати;

- барқарорлик тамойили - Компаниянинг дивиденд тўлови барқарор даражасини таъминлашга интилишини назарда тутати.

5. Жойлаштирилган акциялар бўйича дивиденд тўлови тўғрисида қарорлар қабул қилиш (эълон қилиш) Компания акциядорлари ҳуқуқи ҳисобланади. Акциядорлар умумий йигилиши акциялар бўйича дивиденд тўлови ёки тўланмаслиги тўғрисида қарор қабул қилиш ҳуқуқига эга.

6. Эълон қилинган дивиденд тўлови Компания вазифаси ҳисобланади. Дивиденд тўлови билан боғлиқ сарф-харажатлар (шу жумладан, солиқлар чегирмалари ва ушлаб қолишлар, дивиденд ўтказмалари сарф-харажатлари, почта чиқимлари) бошқарув органлари қарори бўйича дивиденд олаётган акциядорга юкланиши мумкин эмас. Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунларига мувофиқ, Компания ушбу мажбуриятнинг бажарилмаганлиги учун акциядорлар олдида жавобгар бўлади.

7. Дивиденд қуйидаги акциялар бўйича ҳисобланмайди ва тўланмайди:

- жойлаштирилмаган акциялар;

- Компаниянинг ўзи томонидан эгалик қилинган ва/ёки сотиб олинган акциялар;

- Ўзбекистон Республикаси қонунлари билан назарда тутилган бошқа ҳолатларда.

8. “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 54-моддаси биринчи қисми билан назарда тутилган ҳолатларда Компания акциялар бўйича дивиденд тўлови тўғрисида қарор қабул қилиш ва тўлаш ҳуқуқига эга эмас.

II. ДИВИДЕНД МИҚДОРINI БЕЛГИЛАШ ВА ҲИСОБЛАШ ТАРТИБИ

9. Компания молия йилининг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижалари бўйича ва (ёки) молия йили натижалари бўйича мазкур Низомнинг 7-бандида қайд этилган акциялардан ташқари, акциялар бўйича дивиденд тўлови тўғрисида қарор қабул қилиш (эълон қилиш) ҳуқуқига эга. Молия йилининг биринчи чораги, ярим йиллиги ва тўққиз ойи натижалари бўйича дивиденд тўлови тўғрисида қарор (эълон) тааллуқли давр яқунлангандан сўнг уч ой мобайнида қабул қилиниши мумкин. Дивиденд Компания ихтиёрида қоладиган соф фойдасидан ва (ёки) олдинги йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади. Имтиёзли акциялар бўйича дивиденд Компаниянинг бунинг учун махсус мўлжалланган фондлари ҳисобидан ҳам тўланиши мумкин. Бунда дивиденд ўз вақтида тўланиши ва Компания айланмасидан дивиденд тўлови учун маблағлар олиниши туфайли Компаниянинг молиявий аҳволи ёмонлашининг олдини олиш мақсадида Компания томонидан Компания фойдаси ҳисобидан пулсиз дебиторлик қарзлари бўйича захира фонди ташкил қилинади.

10. Компания Акциядорлари умумий йиғилиши ҳар бир тоифадаги акциялар бўйича дивиденд тўлови (эълони) тўғрисида қарор қабул қилади. Компаниянинг Кузатув кенгаши Акциядорлар умумий йиғилишига акциялар бўйича дивиденд миқдори ва уларни тўлаш тартиби бўйича тавсиялар беради. Дивиденд миқдори Кузатув кенгаши томонидан тавсия қилинган миқдордан юқори бўлиши мумкин эмас.

11. Акциядорлар умумий йиғилишининг дивиденд тўлови (эълони) тўғрисидаги қарори билан қуйидагилар белгиланиши керак:

- дивиденд тўлови (эълони) амалга ошириладиган акциялар тоифаси (тури);
- муайян турдаги битта акцияга ҳисоб-китобида дивиденд миқдори;
- дивиденд тўлови муддати, тартиби ва даврийлиги;
- Компания акциялари бўйича тўланадиган дивиденднинг умумий миқдори.

Бунда Компания қонунлар билан белгиланган ҳолатларда, шунингдек қонунлар билан белгиланган муддатларда оддий акциялар бўйича дивидендни тўлиқ тўлаш имконияти бўлмаган тақдирда, дивиденд тўлови (эълони) тўғрисида қарор қабул қилиш ҳуқуқига эга эмас.

12. Акциядорлар умумий йиғилишига таклиф қилинадиган акциялар бўйича дивиденд миқдори Кузатув кенгаши томонидан қуйидаги омиллардан келиб чиқиб белгиланади:

- аудиторлик хулосаси билан шубҳасиз тўғрилиги тасдиқланган молия ҳисоботи маълумотларига асосан соф фойда миқдори;
- тегишли давр учун солиққа тортилгандан кейин Компания ихтиёрида қолган БҲМС бўйича соф фойда миқдори;

- Компаниянинг молиявий йилдаги фаолияти натижалари бўйича дивидендни аванс тўлови сифатида тегишли давр учун илгари тўланган оралик дивиденд миқдори;

- Компаниянинг келгуси даврлар учун молия-хўжалик режалари;

- Компаниянинг тааллуқли давр якуни учун айланма маблағлари тузилиши;

- Компаниянинг тааллуқли давр якуни учун қарз юкламалари.

13. Кузатув кенгаши таклиф қилинадиган дивиденд миқдорини белгилашда Компаниянинг келгуси даврлар учун молия-хўжалик режаларини, Компания айланма маблағлари ва мажбуриятларининг жорий ва истиқболдаги ҳолатини ҳисобга олиши керак. Кузатув кенгаши томонидан Акциядорлар умумий йиғилишига таклиф қилинадиган дивиденд тўлови Компания томонидан қўшимча қарз маблағлари жалб қилинишига ёки келгуси даврлар учун тасдиқланган молия-хўжалик режаси билан назарда тутилмаган бошқа сарф-харажатларга олиб келмаслиги керак.

III. ДИВИДЕНД ТЎЛАШ ТАРТИБИ ВА МУДДАТЛАРИ

14. Компания дивидендни пул маблағлари ёки бошқа қонуний тўлов воситалари ёхуд Компаниянинг қимматли қоғозлари билан тўлаши мумкин. Эълон қилинган дивиденд Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасида тўланади ёки акциядор - Ўзбекистон Республикасининг норезиденти ёзма талаби бўйича Компания акциядор - норезидент томонидан тақдим қилинган банк счётига маблағларни ўтказиш орқали унга ҳисоблаб ёзилган дивидендни эркин конвертация қилинадиган валютага конвертация қилинишини амалга ошириши шарт.

15. Дивиденд тўлов муддати Компания Акциядорлари умумий йиғилиши қарори билан белгиланади, бироқ Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан дивиденд тўлови тўғрисида қарор қабул қилинган кундан бошлаб 60 кундан кечиктирилмаслиги керак.

16. Компания тузилган шартномага мувофиқ Марказий депозитарий ва (ёки) инвестиция воситачилари орқали дивиденд тўловини амалга ошириш ҳуқуқига эга

17. Компаниянинг қимматли қоғозлари эгалари ҳисобланган дивидендни Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан белгиланган муддатларда олиш имкониятига эга бўлмаган тақдирда, Компания бундай (олинмаган) дивиденд тўловини давом эттиради. Олинмаган дивиденд тўлов даври Компания томонидан эълон қилинган дивиденд тўлови бўйича мажбуриятлар ижро муддати тугаган санадан бошлаб уч йилдан ошиши мумкин эмас.

18. Компания айби билан дивиденд Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан белгиланган муддатларда тўланмаган (олинмаган) ҳолатда, тўланмаган (олинмаган) дивиденд бўйича Ўзбекистон Республикаси

Марказий банки томонидан белгиланган қайта молиялаш ставкаларидан келиб чиқиб жарима (пеня) ҳисоблаб ёзилади. Тўланмаган (олинмаган) дивиденд буйича ҳисоблаб ёзиладиган жарима (пеня) миқдори тўланмаган (олинмаган) дивиденд суммасининг 50 фоизидан юқори бўлмаслиги керак.

19. Компаниянинг ўз вазифалари қаторида акциядорлар билан ишларни ташкил қилиш ва юритиш мавжуд бўлган таркибий бўлинмаси Компания бухгалтерияси билан биргаликда Компания томонидан мазкур Низом билан назарда тутилган дивиденд тўловини ташкил қилиш бўйича барча чоратadbирларни тайёрлаш, мувофиқлаштириш ва ўтказиш ишларини амалга оширади.

20. Ҳар қандай акциядор Компанияга акциялар бўйича дивидендни ҳисоб-китоб қилиш тартиби, дивиденд ҳисоблаб ёзилиши ва дивиденд суммасига солиқ солиш тартиби тўғрисида, тўлов шартлари тўғрисида ахборот тақдим қилиниши учун ўрнатилган тартибда мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

21. Акциядорларга дивиденд тўлови тўғрисида қарор қабул қилган Акциядорлар умумий йиғилишини ўтказиш учун шакллантирилган Компания акциядорлари реестрида рўйхатдан ўтган шахслар акциялар бўйича дивиденд олиш ҳуқуқига эга.

22. Акциялар улушли эгаликда бўлган ҳолатда, белгиланган тартибда дивиденд акциядорлар ўртасида уларнинг ҳиссаларига мутаносиб (пропорционал) равишда тақсимланади.

23. Акциядор ўз акциялари учун ҳуқуқларни ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатадиган инвестиция воситачиларини ва/ёки Марказий қимматли қоғозлар депозитариясини ўз маълумотлари ўзгаришлари тўғрисида ўз вақтида хабардор қилиши шарт. Акциядор томонидан ўз маълумотлари ўзгаришлари тўғрисида ахборот тақдим қилинмаган ҳолатларда, Компания, Марказий қимматли қоғозлар депозитарияси ва/ёки унинг акциялари учун ҳуқуқларни ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатадиган инвестиция воситачиси акциядорга шу туфайли етказилган зарарлар учун жавобгар бўлмайди.

24. Акциядор дивиденд ўтказмалари учун ўз банк реквизитлари ёки манзилини нотўғри кўрсатган, ёхуд Компанияга қайд этилган реквизитлар тўғрисида хабар бермаган, ёхуд улар тўғрисида ўз вақтида хабар бермаган тақдирда, Компания акциядорга шу туфайли етказилган зарарлар учун жавобгар бўлмайди. Мазкур бандда қайд этилган сабаблар бўйича акциядорнинг айби билан нотўғри ўтказилган дивиденд суммалари Компанияга қайтарилгандан сўнг, уларнинг аниқлик киритилган реквизитлар бўйича акциядорга такрорий ўтказилиши уларнинг қайтарилиши ва такрорий ўтказмаси учун сарф-харажатлар чегирма қилинган ҳолда амалга оширилади.

25. Компания акциядорларга уларга тегишли акциялар бўйича даромадларни тўлашда солиқ агенти ҳисобланади ва ҳисоблаб ёзилган

дивиденд тўловини қимматли қоғозлар бўйича даромадлар олинганлиги учун Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунлари билан белгиланган солиқлар чегирма қилинган ҳолда амалга оширади. Солиқ солиш стандарт ставкалари тадбиқ қилинмайдиган акциядор Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунлари билан белгиланган тасдиқловчи ҳужжатларни Компанияга (унинг томонидан жалб қилинган тўлов агенти) тақдим қилади.

IV. ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ДИВИДЕНДНИ ТЎЛАШ УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

26. Компания ҳар бир турдаги акциялар бўйича эълон қилинган дивиденд тўловини амалга ошириши шарт.

27. Дивиденд тўланишида акциядорлардан ҳеч бири тўлов муддатлари бўйича устуворликларга эга эмас. Компания томонидан оддий акциялар бўйича ҳисоблаб ёзилган дивиденд тўлови акциядорларнинг дивиденд олиш учун тенг ҳуқуқларига риоя қилинган ҳолда амалга оширилади. Бунда Компания белгиланган муддатларда миноритар акциядорларга дивиденд тўлови таъминланмайдиган бўлса, йирик акциядорга дивиденд тўлаш ҳуқуқига эга эмас.

28. Компаниянинг Ижроия органи Компания акциядорларига дивиденднинг тўлиқ ва ўз вақтида тўлови учун жавобгар бўлади. Ижроия орган ҳаракатлари устидан назорат Компаниянинг Кузатув кенгаши томонидан Компаниянинг Тафтиш комиссияси билан биргаликда амалга оширилади.

29. Компаниянинг Кузатув кенгаши ҳисоблаб ёзилган дивиденд тўловини таъминлаш мақсадида ўз йиғилишларида дивиденд тўлови жараёни тўғрисидаги масалани кўриб чиқади. Компаниянинг Ижроия органи айби билан дивиденд тўлови тўлиқ ёки ўз вақтида амалга оширилмаган тақдирда, Кузатув кенгаши айбдор шахсларнинг жавобгарлик чораларини белгилайди ва тааллуқли жарималар солади ёхуд жарима солинишини талаб қилади.

30. Компания томонидан ўз мажбуриятлари бажарилмаган тақдирда, акциядорлар ҳар бир турдаги акциялар бўйича эълон қилинган дивиденд тўловини суд тартибида талаб қилиш ҳуқуқига эга.

31. Компанияга юкланган дивиденддан солиқ суммаларини ушлаб қолиш ва ўтказиш бўйича солиқ агенти вазифаси бажарилмаганлиги ёки тегишлича бажарилмаганлиги учун Компания Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ жавобгар бўлади.

V. АХБОРОТНИ ОШКОР ҚИЛИШ ТАРТИБИ

32. Мазкур Низом шунингдек, унга киритиладиган қўшимча ва ўзгартиришлар Компания томонидан Компаниянинг расмий веб-сайтида (www.uztelecom.uz) эълон қилинади.

33. Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан дивиденд тўлови тўғрисида қарор қабул қилинганда, Компания ахборотни қонунлар билан белгиланган муддатларда муҳим маълумотлар тўғрисидаги хабарлар шаклида ошкор қилади. Бунда Компания томонидан электрон почта орқали акциядорларга уларга дивиденд ҳисоблаб ёзилганлиги тўғрисида билдириш хати юборилиши мумкин.

34. Компания томонидан дивиденд тўлови бўйича ўз мажбуриятлари бажарилганлиги ҳолати юзасидан Компания тааллуқли ахборотни қонунлар билан белгиланган муддатларда муҳим маълумотлар тўғрисидаги хабарлар шаклида ошкор қилади.

VI. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

35. Мазкур Низом, шунингдек унга киритилган ўзгартиришлар ва қўшимчалар Компаниянинг Кузатув кенгаши томонидан маъқулланади ҳамда Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланади.

36. Мазкур Низомга ўзгартиришлар ва қўшимчалар Компаниянинг Кузатув кенгаши, Компаниянинг Тафтиш комиссияси, Компаниянинг ички аудит хизмати аъзолари, Компаниянинг Ижроия органи таклифлари бўйича киритилади.

37. Агар мазкур Низомнинг айрим бандлари Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунларига ва/ёки Компания Уставига зид келса, ушбу бандлар ўз кучини йўқотади ва ушбу бандлар билан ҳал қилинадиган масалалар бўйича мазкур Низомга тааллуқли ўзгартиришлар киритиладиган пайтга қадар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун меъёрларига ва/ёки Компания Уставига амал қилинади.